

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Wzrost z zieloną

UMOWA Nr ....

zawarta w dniu ....r. w Łagowie, pomiędzy

Gmina Łagów

ul. Spacerowa 7

66-220 Łagów

NIP: 927-10-05-072

REGON: 9700770480

zwaną dalej w treści umowy „Zamawiającym”,

reprezentowaną przez reprezentowaną przez Czesława Kalbarczyka – Wójta Gminy Łagów,

przy kontrasygnacie Moniki Paszkowskiej –Skarbnika Gminy Łagów

a

Wykonawcą:

..., NIP ..., REGON ...

zwanym dalej w treści umowy „Wykonawcą”,

reprezentowanym przez ...

Strony zawierają umowę w wyniku przeprowadzonego, na podstawie art. 275-296 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 ze zm. – „PZP”), postępowania o udzielenie zamówienia w trybie podstawowym, o następującej treści:

§ 1. PRZEDMIOT UMOWY

1. Zamawiający powierza, a Wykonawca przyjmuje do wykonania zamówienie publiczne, którego przedmiotem jest: **„Ochrona bioróżnorodności na terenach pełniących funkcje turystyczno-rekreacyjne w Gminie Łagów poprzez ograniczenie negatywnych skutków działalności turystów”.**
2. Zamówienie obejmuje wykonanie robót budowlanych oraz uzyskanie wszelkich uzgodnień i decyzji umożliwiających użytkowanie przedmiotu zamówienia.
3. Szczegółowy zakres prac znajduje się w „DOKUMENTACJI BUDOWLANEJ” (dalej „OPZ”) stanowiącym załącznik nr 2 do SWZ, który stanowi integralną część niniejszej umowy.
4. Prace budowlane muszą być wykonane zgodnie z OPZ, wskazanymi w dokumentacji postępowania przetargowego, dokumentacją projektową, wymaganiami Zamawiającego oraz sztuką budowlaną i obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.
5. Wykonawca oświadcza, że:
  - posiada niezbędne środki i kwalifikacje do pełnej realizacji przedmiotu umowy,
  - upewnił się co do prawidłowości i kompletności złożonej oferty, jak również co do prawidłowości i kompletności opisu prac w kolejności technologicznej ich wykonania,
  - zapoznał się z OPZ, o którym mowa w ust. 3 niniejszego Paragrafu.
6. **Zadanie jest dofinansowane przez Unię Europejską ze środków Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027**

§ 2. HARMONOGRAM

1. Przedmiot umowy określony w § 1 niniejszej umowy będzie realizowany zgodnie z pisemnym zatwierdzonym przez Strony Harmonogramem, opracowanym przez Wykonawcę w porozumieniu z Zamawiającym. Harmonogram będzie wskazywał terminy realizacji poszczególnych grup robót.
2. Wykonawca zobowiązany jest do złożenia Zamawiającemu pisemnej propozycji Harmonogramu

najpóźniej w terminie 3 dni od dnia zawarcia umowy. Zamawiający zobowiązuje się do zatwierdzenia lub wniesienia uwag do Harmonogramu w terminie 3 dni od dnia jego otrzymania.

3. Zamawiający ma prawo zgłosić uwagi, co do przedstawionego Harmonogramu, jak również wnioskować o wprowadzenie do ww. Harmonogramu wymaganych przez niego zmian/wnioskowanych zmian. Wykonawca zobowiązany jest do uwzględnienia uzasadnionych uwag Zamawiającego i przedłożenia Zamawiającemu poprawionego Harmonogramu w terminie 3 dni od dnia przekazania uwag/wniosku o zmiany.
4. Ostatecznie zaakceptowany przez Zamawiającego Harmonogram stanowi **Załącznik nr 3 do niniejszej umowy** i jest podstawą do finansowego i terminowego rozliczania realizacji przedmiotu umowy.

§ 3. MATERIAŁY

1. Materiały i urządzenia niezbędne do wykonania przedmiotu zamówienia dostarczy na swój koszt Wykonawca.
2. Użyte materiały muszą być nowe i odpowiadać, co do jakości wymogom wyrobów dopuszczonym do obrotu i stosowania w budownictwie określonym w art. 10 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane oraz w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach.
3. Na każde żądanie Zamawiającego Wykonawca zobowiązany jest okazać w stosunku do wskazanych materiałów certyfikat lub deklarację zgodności z Polską Normą albo aprobatę techniczną w odniesieniu do wyrobów nieobjętych certyfikacją (lub dokumenty równoważne).

§ 4. TERMIN REALIZACJI

1. Wykonawca zobowiązuje się wykonać przedmiot umowy w terminie do **4 miesięcy** od daty zawarcia umowy.
2. Za dzień wykonania przedmiotu umowy przyjmuje się dzień pisemnego powiadomienia Zamawiającego przez Wykonawcę o zakończeniu wszystkich robót budowlanych i gotowości do odbioru końcowego, potwierdzonej wpisem Inspektorów nadzoru w dzienniku budowy (jeżeli ma zastosowanie) lub pismem zwrotnym, wraz z wszystkimi wymaganymi dokumentami chyba, że Zamawiający nie odebrał robót budowlanych – w przypadku, gdy Zamawiający nie odebrał robót budowlanych uznaje się, że termin wykonania robót budowlanych określony w ust. 1 nie został dotrzymany, w takim przypadku za dzień wykonania robót budowlanych przyjmuje się dzień otrzymania przez Zamawiającego powiadomienia Wykonawcy o usunięciu wszystkich wad stwierdzonych podczas czynności odbiorowych i gotowości do odbioru końcowego.
3. Zamawiający dopuszcza możliwość przedłużenia realizacji umowy lub jej poszczególnych części w sytuacjach opisanych w § 20 ust. 1.

§ 5. WYNAGRODZENIE WYKONAWCY

1. Strony ustalają, że wynagrodzenie Wykonawcy wraz z należnym podatkiem od towarów i usług VAT będzie wynosiło **.... zł brutto (słownie: .... /100)**, zgodnie z ofertą Wykonawcy z dnia **....**, stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej umowy.
2. Wynagrodzenie Wykonawcy, o którym mowa w ust. 1 jest **wynagrodzeniem ryczałtowym** i obejmuje wszelkie koszty związane z wykonaniem umowy. W ramach wynagrodzenia ryczałtowego Wykonawca jest zobowiązany do wykonania z należytą starannością kompletnego przedmiotu umowy, w szczególności wszelkich robót budowlanych i czynności niezbędnych do kompletnego wykonania przedmiotu umowy, dostarczenia i zamontowania przewidzianych w OPZ materiałów i urządzeń objętych przedmiotem umowy.
3. W terminie do 14 dni od dnia podpisania umowy Wykonawca zobowiązany jest przekazać Zamawiającemu do zatwierdzenia zestawienie kosztów wykonawczych (na potrzeby rozliczania częściowego inwestycji), który stanowić będzie **Załącznik nr 2 do niniejszej umowy**.

Zestawienie kosztów, o którym mowa powyżej, nie określa zakresu rzeczowego zobowiązania Wykonawcy, ale służy jedynie do obliczenia wysokości należnego wynagrodzenia Wykonawcy w przypadku płatności częściowych lub w przypadku odstąpienia od umowy lub rezygnacji Zamawiającego z wykonania części przedmiotu umowy lub w przypadku wystąpienia robót zamiennych lub dodatkowych.

4. W przypadku zaistnienia sytuacji powodującej konieczność wprowadzenia w trakcie realizacji niniejszego zamówienia zmian w zakresie lub materiałach w stosunku do określonych w kosztorysie wykonawczym – zamienne zakresy robót lub materiałów zostaną ustalone przed ich realizacją w zatwierdzonym przez Zamawiającego protokole konieczności, a ich wartość zostanie określona w oparciu o sporządzony przez Wykonawcę kosztorys szczegółowy. Wykonawca do sporządzenia kosztorysu szczegółowego przyjmie identyczne czynniki, jakie określił w ofercie pierwotnej. Zamawiający ma prawo korekty wartości przedmiotu umowy w przypadku ograniczenia lub rezygnacji z umownego zakresu prac objętych niniejszą umową.
5. Z zastrzeżeniem przypadków określonych w § 20, wynagrodzenie Wykonawcy, o którym mowa w ust. 1, nie ulegnie podwyższeniu do końca okresu realizacji przedmiotu umowy.
6. W przypadku ograniczenia zakresu rzeczowego przedmiotu umowy, roboty niewykonane nie podlegają zapłacie i wynagrodzenie wskazane w ust. 1 niniejszej umowy zostanie stosownie pomniejszone o wartość niewykonanej części przedmiotu umowy ustaloną na podstawie kosztorysu wykonawczego, stanowiącego Załącznik nr 2 do niniejszej umowy z zastrzeżeniem, że łączna wartość niewykonanej części przedmiotu umowy nie może przekraczać 15% wartości pierwotnej umowy. Wykonawcy z tego tytułu nie przysługują żadne roszczenia, w tym prawo do odszkodowania.
7. W przypadku konieczności udzielenia zamówienia dodatkowego na roboty nieobjęte zamówieniem podstawowym, a koniecznego do prawidłowego zakończenia robót, dla rozliczenia robót nie ujętych w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1. Strony wprowadzają następujące zasady ich kalkulacji: dla wyceny robót nie wykazanych w kosztorysie o którym mowa w ust. 3, stosuje się nie większe niż średnie ceny materiałów, z ostatniego opublikowanego numeru zeszytu wydawnictwa SEKOCENBUD, a ceny robocizny nie będą większe niż średnie ceny dla województwa lubuskiego, z ostatniego opublikowanego numeru zeszytu wydawnictwa SEKOCENBUD, w okresie wykonywania tych robót, a w przypadku braku odpowiedników ceny z faktur lub ofert zakupu na materiały i najmu sprzętu nie występujące w cenniku. W tym celu Wykonawca przedstawi kalkulację kosztorysową wykonaną metodą szczegółową przy zastosowaniu Kosztorysowych Norm Nakładów Rzeczowych.

§ 6. PŁATNOŚCI

1. Zapłata za wykonane prace stanowiące przedmiot niniejszej umowy dokonana będzie na podstawie faktur częściowych oraz faktury końcowej wystawionej po zakończeniu i odbiorze końcowym całości przedmiotu umowy.
2. Podstawę do wystawienia faktury częściowej będzie stanowić protokół odbioru częściowego przedmiotu umowy podpisany przez uczestników obioru, do którego dołączony będzie w postaci załącznika wykaz robót zgłoszonych do odbioru częściowego oraz zakres robót budowlanych, dostaw lub usług wykonanych przez podwykonawcę i ich wartość. Wzór wykazu robót podlegających odbiorowi częściowego, Wykonawca winien uzgodnić z Zamawiającym przy udziale Inspektora nadzoru inwestorskiego. Płatności częściowe będą dokonywane nie częściej niż raz w miesiącu.
3. **Wartość płatności częściowej nie może przekroczyć 90% wartości umowy i musi odpowiadać stanowi zaawansowania prac.**
4. Podstawę do wystawienia faktury końcowej będzie stanowić protokół odbioru końcowego przedmiotu umowy podpisany przez uczestników obioru, do którego dołączony będzie w postaci załącznika wykaz robót zgłoszonych do odbioru końcowego oraz zakres robót budowlanych, dostaw lub usług wykonanych przez podwykonawcę i ich wartość. Wzór wykazu robót podlegających odbiorowi końcowemu,

Wykonawca winien uzgodnić z Zamawiającym przy udziale Inspektora nadzoru inwestorskiego.

5. Zapłata faktury za wykonane prace następować będzie w terminie **do 14 dni** licząc od daty otrzymania przez Zamawiającego prawidłowo wystawionej faktury, przelewem na rachunek bankowy Wykonawcy.
6. Strony umowy zgodnie oświadczają, iż zapłata wynagrodzenia nastąpi w dniu obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego poleceniem zapłaty.
7. Zapłata za wykonane prace stanowiące przedmiot umowy będzie realizowana metodą podzielonej płatności, o której mowa w art. 108a ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t. j. Dz. U. z 2025 r., poz. 775 z późn. zm.).
8. W przypadku, gdy wskazany przez Wykonawcę rachunek bankowy, na który ma nastąpić wypłata wynagrodzenia, nie widnieje w wykazie podmiotów zarejestrowanych jako podatnicy VAT, niezarejestrowanych oraz wykreślonych i przywróconych do rejestru VAT, Zamawiającemu przysługuje prawo wstrzymania zapłaty wynagrodzenia do czasu uzyskania wpisu tego rachunku bankowego do przedmiotowego wykazu lub wskazania nowego rachunku bankowego ujawnionego w ww. wykazie. Okres do czasu uzyskania przez Wykonawcę wpisu rachunku bankowego do przedmiotowego wykazu lub wskazania nowego rachunku bankowego ujawnionego w ww. wykazie nie jest traktowany jako opóźnienie Zamawiającego w zapłacie należnego wynagrodzenia i w takim przypadku nie będą naliczane za ten okres odsetki za opóźnienie w wysokości odsetek ustawowych.
9. Wykonawca oraz Zamawiający ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty wykonane przez podwykonawcę.
10. Za roboty wykonane przez podwykonawców płatności realizować będzie Wykonawca.
11. W przypadku powierzenia przez Wykonawcę części zamówienia Podwykonawcom, faktury Wykonawcy za wykonanie przedmiotu umowy zostaną opłacone, pod warunkiem przedłożenia przez Wykonawcę dokumentów potwierdzających uregulowanie zobowiązań Wykonawcy wobec Podwykonawcy i dalszych Podwykonawców, tj. dowodów zapłaty należności na rzecz podwykonawców. Wstrzymanie przez Zamawiającego zapłaty do czasu wypełnienia przez Wykonawcę wymagań, o których mowa powyżej, nie jest traktowane jako opóźnienie Zamawiającego w zapłacie należnego wynagrodzenia i w takim przypadku nie będą naliczane za ten okres odsetki za opóźnienie w wysokości odsetek ustawowych.
12. Zamawiającemu przysługuje prawo do zatrzymania części wynagrodzenia umownego Wykonawcy ze złożonej przez niego faktury w części odpowiadającej wartości wykonanych przez Podwykonawców robót, w przypadku niedostarczenia dowodów zapłaty przez Wykonawcę od Podwykonawców i dalszych Podwykonawców.
13. Zamawiający nie wypłaca zaliczek na poczet wykonania robót.

§ 7 FAKTURY ELEKTRONICZNE

1. Wykonawca ma możliwość przesłania drogą elektroniczną ustrukturyzowanej faktury elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 1666), zwanej dalej ustawą o elektronicznym fakturowaniu.
2. W przypadku, gdy Wykonawca skorzysta z możliwości przesłania ustrukturyzowanej faktury elektronicznej, wówczas zobowiązany jest do skorzystania z Platformy Elektronicznego Fakturowania (PEF) udostępnionej na stronie internetowej <https://efaktura.gov.pl>
3. Zasady związane z wystawianiem ustrukturyzowanych faktur elektronicznych i innych ustrukturyzowanych dokumentów określa ustawa o elektronicznym fakturowaniu oraz akty wykonawcze.
4. W przypadku, gdy Wykonawca korzysta z usług brokera wpisuje dane nabywcy:
  - 1) w sekcji NIP należy wpisać NIP Zamawiającego: 927-10-05-072,
  - 2) jako typ numeru PEF/PEPPOL należy wybrać NIP,
  - 3) w polu Numer PEF/PEPPOL należy wpisać NIP Zamawiającego: 927-10-05-072

5. Sekcja Odbiorca powinna być wypełniona zgodnie z miejscem dostawy/odbioru towaru/usługi.
6. Wykonawca zobowiązany jest powiadomić Zamawiającego o wystawieniu faktury na Platformie Elektronicznego Fakturowania – na poniższego maila: skarbnik@lagow.pl.
7. Poniższe postanowienia będą miały zastosowanie od dnia, w którym Wykonawca zostanie zobowiązany do wystawiania i udostępnienia Zamawiającemu faktur ustrukturyzowanych przy użyciu Krajowego Systemu e-Faktur (dalej: KSeF) na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (dalej: ustawa o VAT) i od tego dnia będą miały pierwszeństwo w przypadku rozbieżności z innymi postanowieniami niniejszej umowy.
8. Wykonawca wystawi i udostępni Zamawiającemu faktury z wykorzystaniem KSeF, chyba że zaistnieją przypadki, o których mowa w ustawie o VAT uniemożliwiające takie działanie lub uprawniające Wykonawcę do innego działania – w takim przypadku faktura zostanie wystawiona i udostępniona Zamawiającemu z uwzględnieniem zasad określonych w ustawie o VAT i niżej wskazanych ustępów.
9. Zapłata należnego Wykonawcy wynagrodzenia nastąpi w oparciu o wystawioną na zasadach określonych w ust. 8 powyżej fakturę na numer rachunku bankowego wskazany w treści faktury w terminie, o którym mowa w § 6 ust. 5 umowy.
10. Za datę wystawienia faktury ustrukturyzowanej uznaje się datę przesłania faktury przez Wykonawcę do KSeF, a w przypadku faktury, o której mowa w art. 106 nda ust. 1 lub ust. 16 ustawy o VAT lub faktur wystawianych w okresie awarii lub niedostępności KSeF – datę wystawienia wskazaną przez Wykonawcę na tej fakturze.
11. Za dzień skutecznego doręczenia faktury Zamawiający uznaje się dzień jej otrzymania w rozumieniu przepisów ustawy o VAT; w przypadku faktury ustrukturyzowanej będzie to zatem dzień przydzielenia jej indywidualnego numeru identyfikującego tę fakturę w KSeF.
12. Jeżeli ustawa o VAT dopuszcza możliwość udostępnienia Zamawiającemu faktury w sposób inny niż przy użyciu KSeF, taka faktura może zostać doręczona Zamawiającemu na jeden z następujących adresów:
  - a) Gmina Łągow, ul. ul. Spacerowa 7, 66-220 Łągow (za datę skutecznego doręczenia faktury w takim przypadku będzie uznawana data doręczenia Zamawiającemu przesyłki listowej zawierającej ww. fakturę, oznaczoną odpowiednimi kodami zgodnie z ustawą o VAT (z zastrzeżeniem, że w przypadku braku odbioru takiej przesyłki faktura będzie uznana za skutecznie doręczoną po upływie 14 dni od pozostawienia pierwszego zawiadomienia o próbie doręczenia takiej przesyłki) lub data nadania fakturze numeru identyfikującego KSeF – w zależności od tego, która z wymienionych sytuacji nastąpi pierwsza),
  - b) e-mail: skarbnik@lagow.pl (za datę skutecznego doręczenia faktury w takim przypadku będzie uznawana data wysłania przez Wykonawcę do Zamawiającego wiadomości e-mail zawierającej ww. fakturę, np. w formacie pdf, oznaczoną odpowiednimi kodami zgodnie z ustawą o VAT lub data nadania fakturze numeru identyfikującego w KSeF – w zależności od tego, która z wymienionych sytuacji nastąpi pierwsza).
13. Faktura będzie uznana za prawidłowo wystawioną, jeżeli zostanie wystawiona z uwzględnieniem zasad wystawiania faktur określonych w ustawie o VAT.
14. Zasady, o których mowa w ust. 11 i 12 powyżej stosuje się odpowiednio do załączników ustrukturyzowanych.

§ 8. SPOSÓB REPREZENTACJI

1. Zamawiający do realizacji oraz rozliczenia niniejszej umowy i kontaktów z Wykonawcą ustanawia: p. ...., tel. ....wew. ...., e-mail ....
2. Wykonawca jako koordynatora w zakresie obowiązków umownych i kontaktów z Zamawiającym ustanawia osobę: p. ...., tel. ...., e-mail: ....
3. Strony zobowiązują się do wzajemnego i niezwłocznego powiadamiania się na piśmie o przeszkodach w wypełnianiu wzajemnych zobowiązań w trakcie wykonywania zamówienia.
4. Strony zobowiązują się do niezwłocznego, pisemnego powiadomienia o każdej zmianie adresów, siedzib,

firmy, osób reprezentujących, numerów telefonów i adresów poczty elektronicznej.

§ 9. OBOWIĄZKI ZAMAWIAJĄCEGO

1. Do obowiązków Zamawiającego należy:
  - 1) protokolarne przekazanie Wykonawcy terenu budowy;
  - 2) zapewnienie na swój koszt nadzoru inwestorskiego;
  - 3) przeprowadzenie odbiorów robót, zgodnie z § 13 umowy;
  - 4) dokonanie zapłaty Wykonawcy odpowiedniego wynagrodzenia za wykonane roboty, na zasadach określonych w § 6;
  - 5) współpraca z Wykonawcą w zakresie realizacji przedmiotu umowy, w tym udostępnienie niezbędnych danych, dokumentacji i innych opracowań.
2. Minimalny zakres robót wynosi co najmniej **80%** wartości robót określonej w niniejszej Umowie.

§ 10. OBOWIĄZKI WYKONAWCY

1. Wykonawca, w ramach niniejszej umowy i w ramach wynagrodzenia, o którym mowa w § 5 ust. 1, zobowiązany jest w szczególności do:
  - 1) wykonania i oddania do użytku przedmiotu Umowy zgodnie ze SWZ, zasadami wiedzy technicznej, obowiązującymi warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlanych, obowiązującymi przepisami, w szczególności ustawą Prawo budowlane, obowiązującymi Polskimi Normami i Normami Branżowymi;
  - 2) zapewnienia kierowania robotami objętymi umową przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje zawodowe i uprawnienia budowlane;
  - 3) uzyskania przed rozpoczęciem robót wszystkich niezbędnych dokumentów, w szczególności zezwoleń, pozwoleń, opinii, uzgodnień, a także zapewnienie wymaganych przepisami prawa (branżowymi) nadzorów technicznych;
  - 4) spełnienia warunków i uwag zawartych w uzgodnieniach branżowych zarządców infrastruktury technicznej, które zostały nałożone na Zamawiającego lub Wykonawcę;
  - 5) zapewnienie nadzoru technicznego z ramienia właścicieli sieci uzbrojenia terenu oraz poniesienie kosztów tego nadzoru, dostarczenie Zamawiającemu protokołów odbioru z właścicielami sieci uzbrojenia terenu,
  - 6) zorganizowania i ochrony placu budowy, w tym wykonania ogrodzeń, zabudowań prowizorycznych, niezbędnych zabezpieczeń i wszystkich innych czynności koniecznych do zrealizowania robót. Wykonawca jest zobowiązany zabezpieczyć i oznakować prowadzone roboty w sposób umożliwiający bezpieczne korzystanie z obiektów przyległych do terenu robót oraz dbać o stan techniczny i prawidłowość oznakowania przez cały czas trwania realizacji przedmiotu umowy;
  - 7) opomiarowania na terenie budowy wody, prądu oraz bieżącej regulacji płatności za ich zużycie;
  - 8) utrzymania terenu budowy i terenu przyległego do terenu budowy w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych,
  - 9) wykonania przedmiotu umowy z materiałów odpowiadających wymaganiom określonym w art. 10 ustawy Prawo budowlane oraz okazywania na każde żądanie Zamawiającego lub Inspektora nadzoru inwestorskiego przed wbudowaniem odpowiednich dokumentów potwierdzających jakość i dopuszczenie do stosowania t.j. w szczególności: certyfikatów „na znak bezpieczeństwa”, certyfikatów zgodności lub deklaracji zgodności, atestów, świadectw pochodzenia używanych materiałów. Przedstawienie przez Wykonawcę certyfikatów, deklaracji zgodności i atestów lub wykonanie badań jakościowych nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za niewłaściwą jakość materiałów i nienależyte wykonanie robót;
  - 10) przeprowadzenie na żądanie Zamawiającego i w miejscu przez niego wskazanym, wszelkich badań jakościowych, pomiarów, prób i sprawdzeń w odniesieniu do wykonanych robót i zastosowanych

- przez Wykonawcę materiałów wraz z przekazaniem Zamawiającemu odpowiednich protokołów, ekspertyz;
- 11) zapewnienia na własny koszt transportu odpadów do miejsc ich wykorzystania lub utylizacji, łącznie z kosztami utylizacji. Wykonawca jako wytwórca odpadów w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach ma obowiązek zagospodarowania powstałych podczas realizacji przedmiotu Umowy odpadów zgodnie z ustawą o odpadach i ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz w razie potrzeby zgłosić informację o wytwarzanych odpadach właściwej jednostce;
  - 12) ponoszenia pełnej odpowiedzialności za stan i przestrzeganie przepisów BHP, ochronę ppoż. i dozór mienia na terenie robót, jak i za wszelkie szkody powstałe w trakcie trwania robót na terenie przyjętym od Zamawiającego lub mających związek z prowadzonymi robotami;
  - 13) zapewnienia obsługi geodezyjnej przez uprawnione służby geodezyjne obejmującej wytyczenie oraz bieżącą inwentaryzację powykonawczą;
  - 14) zawiadomienia Zamawiającego o konieczności wykonania robót nieprzewidzianych w terminie do 7 dni od daty stwierdzenia konieczności ich wykonania;
  - 15) zgłaszania Zamawiającemu ewentualnych kolizji z istniejącym, niezinventaryzowanym uzbrojeniem technicznym,
  - 16) ponoszenia pełnej odpowiedzialności za stosowanie i bezpieczeństwo wszelkich działań prowadzonych na terenie robót i poza nim, a związanych z wykonaniem przedmiotu umowy
  - 17) ponoszenia pełnej odpowiedzialności za szkody oraz następstwa nieszczęśliwych wypadków pracowników i osób trzecich, powstałe w związku z prowadzonymi robotami, w tym także ruchem pojazdów;
  - 18) w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia w toku realizacji umowy wykonanych robót, urządzeń budowlanych, obiektów budowlanych sąsiadujących lub znajdujących się na terenie przyległym do terenu budowy, bądź jakichkolwiek maszyn czy urządzeń, naprawienie ich lub doprowadzenie do stanu poprzedniego w czasie technicznie uzasadnionym wskazanym przez poszkodowanych;
  - 19) zabezpieczenia instalacji, urządzeń i obiektów na terenie prowadzonych robót i w jego bezpośrednim otoczeniu przed ich zniszczeniem lub uszkodzeniem w trakcie wykonywania robót;
  - 20) uporządkowania terenu budowy po zakończeniu robót, zaplecza budowy, jak również terenów sąsiadujących zajętych lub użytkowanych przez Wykonawcę, w tym dokonania na własny koszt renowacji zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku prowadzonych prac, terenów, nawierzchni lub instalacji;
  - 21) kompletowania w trakcie realizacji robót wszelkiej dokumentacji zgodnie z przepisami Prawa budowlanego oraz przygotowania do odbioru końcowego kompletu dokumentów niezbędnych przy odbiorze;
  - 22) wykonania niezbędnych badań potwierdzających właściwości i prawidłowe wykonanie;
  - 23) usunięcia wszelkich wad i usterek stwierdzonych przez nadzór inwestorski w trakcie trwania robót w terminie nie dłuższym niż termin technicznie uzasadniony i konieczny do ich usunięcia;
  - 24) niezwłocznego informowania Zamawiającego i Inspektora nadzoru inwestorskiego o problemach technicznych lub okolicznościach, które mogą wpłynąć na jakość robót budowlanych lub termin zakończenia robót budowlanych;
  - 25) umożliwienia wstępu na teren budowy pracownikom organu nadzoru budowlanego i pracownikom jednostek sprawujących funkcje kontrolne oraz uprawnionym przedstawicielom Zamawiającego i Inspektorowi nadzoru inwestorskiego;
  - 26) w razie konieczności wykonania na terenie budowy prac przez podmioty trzecie np. gestorów sieci, udostępnienie tym podmiotom wymaganego do wykonania prac terenu budowy. W takiej sytuacji Wykonawca zobowiązany jest skoordynować prowadzone prace z pracami prowadzonymi przez podmioty trzecie;

- 27) ponoszenia wyłącznej odpowiedzialności za wszelkie szkody będące następstwem niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu;
  - 28) pisemnego zgłaszania robót do odbioru zgodnie z § 13 umowy;
  - 29) przekazania Zamawiającemu na dzień zgłoszenia do odbioru dokumentacji powykonawczej (wraz z powykonawczą inwentaryzacją geodezyjną) oraz innych dokumentów związanych z przedmiotem odbioru, do których należą w szczególności certyfikaty, deklaracje zgodności, atesty, sprawdzenia, aprobaty techniczne, świadczenia dopuszczenia do powszechnego stosowania w budownictwie, protokoły badań i sprawdzeń, opinie, a także instrukcje obsługi i konserwacji (w języku polskim) dla zamontowanych urządzeń;
  - 30) udziału w przeglądach gwarancyjnych - na pisemne wezwanie Zamawiającego i zapewnienie usunięcia wad stwierdzonych podczas tych przeglądów;
  - 31) informowania o zmianie wszelkich danych Wykonawcy zawartych w umowie.
2. Wykonawca zobowiązuje się do bieżącego uzgadniania i współpracy z Zamawiającym i Inspektorem nadzoru inwestorskiego podczas wykonywania robót budowlanych w okresie realizacji umowy. Wszelkie uzgodnienia będą dokonywane na spotkaniach zorganizowanych w razie potrzeby w siedzibie Zamawiającego, przy udziale osób wyznaczonych do kierowania robotami budowlanymi reprezentujących Wykonawcę. Skład osobowy oraz omówione zagadnienia będą ujmowane w każdorazowo sporządzonym protokole, podpisanym przez przedstawicieli obu stron. Na spotkaniach Wykonawca ma obowiązek przedkładania dokumentów potwierdzających stopień zaawansowania robót budowlanych.

§ 11. NADZÓR NAD PRACAMI

1. W celu nadzorowania realizacji przedmiotu umowy Zamawiający ustanawia Inspektora nadzoru inwestorskiego. Obowiązki inspektora nadzoru inwestorskiego wynikają wprost z przepisów prawa budowlanego i uzupełniają niewymienione w umowie obowiązki Zamawiającego, którego interesy reprezentują inspektorzy, w wykonaniu niniejszej umowy.
2. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić na własny koszt następujące osoby, które będą pełnić funkcje:
  - **Kierownik robót budowlanych branży drogowej** - z uprawnieniami budowlanymi do kierowania robotami budowlanymi w specjalności drogowej.
3. Obowiązki kierownika budowy oraz kierowników robót, wynikają wprost z przepisów prawa budowlanego i uzupełniają niewymienione w umowie obowiązki Wykonawcy, którego interesy reprezentuje kierownik budowy w wykonaniu niniejszej umowy. Wykonawca ponosi pełną prawną odpowiedzialność za działania i zaniechania kierownika budowy.
4. Zmiana osób, o których mowa w ust. 2, w trakcie realizacji przedmiotu niniejszej umowy, musi być uzasadniona przez Wykonawcę na piśmie i wymaga zaakceptowania przez Zamawiającego. Zamawiający akceptuje taką zmianę w terminie 7 dni od daty przedłożenia propozycji.
5. Zmiana którejkolwiek z osób, o których mowa w ust. 2 wymaga aneksu do niniejszej umowy.

§ 12. PODWYKONAWSTWO

1. Zgodnie z ofertą złożoną w przetargu, Wykonawca zamierza powierzyć wykonanie części zamówienia następującemu/ym Podwykonawcy/om: .... (nazwa Podwykonawcy) .... (zakres powierzanej części zamówienia).
2. Zmiana Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w zakresie wykonania robót budowlanych stanowiących przedmiot umowy nie stanowi zmiany umowy, ale jest wymagana zgoda Zamawiającego na zmianę Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, wyrażona poprzez akceptację umowy o podwykonawstwo.
3. Wykonanie prac w podwykonawstwie nie zwalnia Wykonawcy z odpowiedzialności za wykonanie obowiązków wynikających z umowy i obowiązujących przepisów prawa. Wykonawca odpowiada za działania i zaniechania podwykonawców jak za własne.

4. Wykonawca zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu:
- 1) projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, a także projektu jej zmiany;
  - 2) poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane i jej zmian - w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia lub zmiany,
  - 3) poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, a także zmian tej umowy, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy. Wyłączenie nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50.000 zł.
5. Wykonawca zobowiązuje się, iż:
- 1) Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, każdorazowo przedłożą Zamawiającemu projekt tej umowy, przy czym podwykonawca lub dalszy podwykonawca dołączą zgodę wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedłożą Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia,
  - 2) Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca każdorazowo przedłożą Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości umowy. Wyłączenie nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości większej niż 50.000 zł.
  - 3) Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedłoży wraz z kopią umowy o podwykonawstwo odpis z Krajowego Rejestru Sądowego Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, bądź inny dokument właściwy z uwagi na status prawny Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, potwierdzający, że osoby zawierające umowę w imieniu Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy posiadają uprawnienia do jego reprezentacji.
6. Zapisy ust. 5 pkt 1 i 2 mają zastosowanie do zmian projektów umów i zmian umów.
7. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień kształtujących prawa i obowiązki Podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki Wykonawcy, ukształtowane postanowieniami umowy zawartej między Zamawiającym a Wykonawcą.
8. Termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy przewidziany w umowie o podwykonawstwo nie może być dłuższy niż 14 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy dostawy, usługi lub roboty budowlanej.
9. W przypadku, jeżeli termin zapłaty wynagrodzenia jest dłuższy niż określony w ust. 8, Zamawiający informuje o tym Wykonawcę i wzywa go do doprowadzenia do zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej.
10. Zamawiający ma prawo zgłoszenia w terminie 14 dni:
- 1) w formie pisemnej zastrzeżeń do projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane (lub do projektu jej zmiany):
    - a) niespełniającej wymagań określonych w dokumentach zamówienia;
    - b) gdy przewiduje termin zapłaty wynagrodzenia dłuższy niż określony w ust. 8;
    - c) gdy zawiera postanowienia niezgodne z ust. 7.
  - 2) w formie pisemnej sprzeciwu do umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane i jej zmian, w przypadkach, o których mowa w pkt 1.
11. Zamawiający ma prawo dokonania bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego

Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zamówienia na roboty budowlane na zasadach wskazanych w ustawie Prawo zamówień publicznych.

12. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o których mowa w ust. 11, Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
13. Zamawiający może odstąpić od umowy w terminie jednego miesiąca w przypadku konieczności dokonania bezpośrednich zapłat na rzecz Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o których mowa w ust. 11, na sumę większą niż 5% wartości umowy.

§ 13. ODBIÓR PRZEDMIOTU UMOWY

1. Strony zgodnie postanawiają, że będą stosowane następujące rodzaje odbiorów robót:
  - 1) odbiory robót zanikających i ulegających zakryciu,
  - 2) odbiór częściowy,
  - 3) odbiór końcowy,
  - 4) odbiór pogwarancyjny.
2. Roboty zanikające i ulegające zakryciu podlegają odbiorom niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 3 dni roboczych (za dni robocze uznaje się dni od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy) od dnia zgłoszenia przez wykonawcę gotowości do ich odbioru wpisem w dzienniku budowy (jeżeli ma zastosowanie) lub pisemnie i poinformowania Inspektora nadzoru inwestorskiego o gotowości do odbioru.
3. Jeżeli Wykonawca nie dopełni obowiązku poinformowania Zamawiającego i Inspektora nadzoru inwestorskiego i zakryje roboty ulegające zakryciu i zanikające, na żądanie Zamawiającego lub Inspektora nadzoru inwestorskiego zobowiązany jest na koszt własny odkryć roboty lub wykonać otwory niezbędne do zbadania robót, a następnie przywrócić roboty do stanu poprzedniego.
4. Wykonawca zawiadamia o gotowości do odbioru częściowego Inspektora nadzoru inwestorskiego oraz Zamawiającego i przedstawia Inspektorowi nadzoru inwestorskiego dokumenty rozliczeniowe. Do zawiadomienia Wykonawca jest zobowiązany załączyć wykaz robót zgłoszonych do odbioru częściowego oraz zakres robót budowlanych, dostaw lub usług wykonanych przez podwykonawcę i ich wartość. Odbiór częściowy robót jest dokonywany w celu określenia stopnia zaawansowania prac lub potwierdzenia zakończenia poszczególnych elementów robót.
5. Rozpoczęcie częściowego odbioru przedmiotu umowy nastąpi w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania przez Zamawiającego zawiadomienia o gotowości do odbioru częściowego. Zamawiający wyznaczy termin rozpoczęcia odbioru. W czynnościach odbioru będą brali udział w szczególności przedstawiciele Zamawiającego, Inspektor nadzoru inwestorskiego oraz Kierownik budowy, Kierownik robót podlegających odbiorowi. Z czynności odbioru częściowego strony sporządzają protokół zawierający ustalenia dokonane w toku odbioru w tym w szczególności: zakres odebranych robót oraz kwoty należne do zapłaty Wykonawcy. Wady lub usterki w robotach stwierdzone w trakcie przeprowadzonych odbiorów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 Wykonawca zobowiązany jest usuwać na bieżąco, nie później jednak niż w terminie wyznaczonym przez Inspektora nadzoru inwestorskiego.
6. Wykonawca zawiadamia o gotowości do odbioru końcowego Inspektora nadzoru inwestorskiego oraz Zamawiającego. Wykonawca jest zobowiązany do powiadomienia, o którym mowa wyżej załączyć:
  - 1) wykaz robót zgłoszonych do odbioru końcowego oraz zakres robót budowlanych, dostaw lub usług wykonanych przez podwykonawcę i ich wartość,
  - 2) wypełniony dziennik budowy (jeżeli ma zastosowanie) w którym Inspektor nadzoru inwestorskiego

- potwierdził zakończenie wszystkich robót budowlanych,
- 3) powykonawczą inwentaryzację geodezyjną (potwierdzoną przez geodetę),
  - 4) dokumentację powykonawczą wraz z naniesionymi zmianami dokonanymi w trakcie budowy, potwierdzonymi przez Kierownika budowy, Inspektora nadzoru – jeżeli takie wystąpiły,
  - 5) instrukcje obsługi i eksploatacji wbudowanych lub zainstalowanych urządzeń oraz dokumenty gwarancyjne na zastosowane lub wbudowane materiały lub urządzenia – jeżeli dotyczy,
  - 6) w stosunku do zastosowanych materiałów lub urządzeń dokumenty stwierdzające ich dopuszczenie do obrotu i powszechnego stosowania np. certyfikat na znak bezpieczeństwa, certyfikat lub deklarację zgodności, aprobatę techniczną,
  - 7) wymagane dokumenty, protokoły i zaświadczenia z przeprowadzonych przez Wykonawcę badań, sprawdzeń oraz protokoły odbioru robót branżowych objętych zamówieniem,
  - 8) oświadczenie o braku zastrzeżenia prawa własności do momentu zapłaty ceny do zastosowanych materiałów i urządzeń,
  - 9) oświadczenie Kierownika budowy o zgodności wykonania robót z dokumentacją projektową i obowiązującymi przepisami, o doprowadzeniu do należytego stanu i porządku terenu budowy, Brak jakiegokolwiek dokumentu lub stwierdzenie jego wady może stanowić podstawę do odmowy dokonania odbioru końcowego robót budowlanych objętych niniejszą umową.
7. Przystąpienie do odbioru końcowego przedmiotu umowy nastąpi niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania przez Zamawiającego kompletnego powiadomienia o gotowości do odbioru. Zamawiający poinformuje Wykonawcę o wyznaczonym terminie rozpoczęcia odbioru końcowego. W czynnościach odbioru będą brali udział w szczególności przedstawiciele Zamawiającego, Inspektor nadzoru oraz Kierownik budowy oraz przedstawiciel Wykonawcy.
8. Z czynności odbioru końcowego strony sporządzają protokół zawierający ustalenia dokonane w toku odbioru. Zamawiający zakończy czynności odbioru końcowego w terminie 7 dni od dnia przystąpienia do odbioru końcowego.
9. Odbiór końcowy następuje na podstawie protokołu odbioru podpisanego przez przedstawiciela Zamawiającego, Inspektora nadzoru oraz Kierownika budowy i przedstawiciela Wykonawcy.
10. Jeżeli w toku czynności odbioru końcowego zostaną stwierdzone wady, wtedy Zamawiającemu przysługują następujące uprawnienia:
- 1) jeżeli wady nie nadają się do usunięcia to:
    - a) jeżeli umożliwiają one użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający odbiera przedmiot umowy i obniża odpowiednio wynagrodzenie Wykonawcy,
    - b) jeżeli uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający może odstąpić od umowy lub żądać wykonania wadliwych robót po raz drugi na koszt Wykonawcy, wyznaczając mu w tym celu odpowiedni termin, a po jego bezskutecznym upływie odstąpić od umowy,
  - 2) jeżeli wady nadają się do usunięcia:
    - a) i uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu umowy zgodnie z przeznaczeniem, to Zamawiający może odmówić odbioru do czasu usunięcia wad określając w protokole powód i termin usunięcia wad;
    - b) i są nieistotne Zamawiający dokonuje odbioru i wyznacza termin usunięcia wad.
11. W przypadku odbioru końcowego robót budowlanych objętych przedmiotem umowy z wadami, Wykonawca jest zobowiązany do zawiadomienia Zamawiającego o usunięciu wad stwierdzonych w trakcie odbioru. Odbiór zgłoszonych robót po usunięciu wad nastąpi niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 3 dni roboczych od daty otrzymania zawiadomienia. W czynnościach odbioru będą brali udział w szczególności przedstawiciel Zamawiającego, Inspektor nadzoru oraz Kierownik budowy. Z czynności odbioru usunięcia wad Strony sporządzają protokół zawierający ustalenia dokonane w toku odbioru.

12. Nie usunięcie wad w wyznaczonym terminie może spowodować zlecenie ich wykonania na rachunek i koszt Wykonawcy, na co wykonawca wyraża zgodę. Wszelkie powstałe z tego tytułu koszty Zamawiający może pokryć z zabezpieczenia należytego wykonania umowy lub z wynagrodzenia należnego Wykonawcy z tytułu realizacji niniejszej umowy, na co Wykonawca wyraża zgodę.
13. Do czasu zakończenia czynności związanych z odbiorem końcowym, Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność za teren budowy.
14. Termin odbioru pogwarancyjnego strony ustalą na dzień przypadający nie później niż 30 dni przed upływem okresu gwarancji.

§ 14. GWARANCJA I RĘKOJMIA

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu gwarancji i rękojmi na wykonane roboty budowlane na okres ..... miesięcy oraz użyte / dostarczone materiały i urządzenia na okres .... miesięcy.
2. Bieg okresu gwarancji i rękojmi rozpoczyna się w dniu następnym licząc od dnia odbioru końcowego. W przypadku odbioru przedmiotu umowy z wadami bieg tego okresu, w zakresie robót wadliwych, rozpoczyna się od dnia następnego po dniu potwierdzenia usunięcia wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym.
3. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu gwarancji także po terminie określonym w ust. 1, jeżeli reklamował wadę przed upływem tego terminu.
4. Wykonawca ponosi pełną odpowiedzialność z tytułu gwarancji jakości za wady przedmiotu umowy. W toku czynności odbiorowych i w okresie gwarancji jakości Wykonawca usunie stwierdzone wady na własny koszt.
5. Jeżeli Wykonawca nie usunie wad w terminie wyznaczonym przez Zamawiającego, to Zamawiający może usunąć wady we własnym zakresie lub zlecić usunięcie ich osobie trzeciej i obciążyć kosztami Wykonawcę. Powyższe działanie Zamawiającego nie skutkuje utratą uprawnień z tytułu udzielonej przez Wykonawcę gwarancji.
6. Termin wyznaczony Wykonawcy na usunięcie wad musi być technicznie uzasadniony.
7. O zauważonych wadach w okresie gwarancji jakości w przedmiocie umowy, Zamawiający zawiadomi Wykonawcę niezwłocznie.
8. Po odbiorze robót związanych z usunięciem wad z tytułu gwarancji, okres gwarancji ulega wydłużeniu o czas od zgłoszenia do usunięcia wady.
9. Niezależnie od gwarancji Zamawiającemu przysługują uprawnienia z tytułu rękojmi zgodnie z zasadami określonymi przez Kodeks Cywilny, z zastrzeżeniem ust. 1.

§ 15. ZABEZPIECZENIE NALEŻYTEGO WYKONANIA UMOWY

1. Wykonawca ustanawia zabezpieczenie ewentualnych roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania Umowy, w wysokości 5% wynagrodzenia Wykonawcy brutto. W związku powyższym, przed podpisaniem umowy, tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy – Wykonawca złożył zabezpieczenie w wysokości 5% wartości brutto niniejszej umowy tj. kwotę .... złotych, w formie: ....
2. Z kwoty, o której mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu Zamawiający zwolni 70% w terminie 30 dni od daty dokonania odbioru końcowego robót objętych niniejszą umową.
3. Pozostałe 30% kwoty o której mowa w ust. 1 zostanie zatrzymane przez Zamawiającego na okres rękojmi, o której mowa w § 14 i zwolnione będzie w terminie 15 dni po upływie tego okresu.
4. Zwolnienia kwot o których mowa w ust. 2 i 3 następować będą zgodnie z przepisami art. 453 ustawy Prawo zamówień publicznych.
5. W trakcie realizacji umowy Wykonawca może dokonać, z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia, zmiany formy zabezpieczenia na jedną lub kilka form, o których mowa w art. 450 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

§ 16. UBEZPIECZENIE

1. Wykonawca na okres realizacji umowy zobowiązany jest zawrzeć umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone przy realizacji umowy, gdzie suma ubezpieczenia będzie nie niższa niż 50% wartości niniejszej Umowy.
2. Ubezpieczenie OC winno obejmować szkody wyrządzone przez Wykonawcę i wszystkich podwykonawców, w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem umowy, z tytułu szkód jakie mogą wyrządzić Zamawiającemu i osobom trzecim w związku z realizacją przedmiotu umowy, w tym także z czynów niedozwolonych popełnionych przez Wykonawcę lub podwykonawców.

§ 17. SPOSÓB REALIZACJI ZAMÓWIENIA

1. Stosownie do treści art. 95 ust. 1 ustawy PZP Zamawiający wymaga zatrudnienia przez Wykonawcę lub Podwykonawcę na podstawie umowy o pracę, osób wykonujących prace fizyczne związane z wykonaniem robót instalacyjnych, budowlanych i montażowych (robotnicy) w zakresie realizacji przedmiotu zamówienia wskazane w § 1 ust. 2 niniejszej umowy. Wymóg nie dotyczy czynności wykonywanych przez osoby kierujące budową: kierownika budowy, kierowników robót oraz innych osób pełniących samodzielnie funkcje techniczne w budownictwie, osób wykonujących usługę geodezyjną, dostawców materiałów budowlanych. Wymóg zatrudnienia, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy również osób posiadających uprawnienia wydane na podstawie innych przepisów, które upoważniają do samodzielnego wykonywania prac bez nadzoru.
2. W dniu podpisania umowy Wykonawca zobowiązany jest do przedstawienia oświadczenia o zatrudnieniu na podstawie umowy o pracę osób wykonujących czynności, o których mowa w ust. 1. Oświadczenie to powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że czynności o których mowa w ust. 1 wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu wykonawcy lub podwykonawcy. Wykonawca zobowiązuje się, iż zarówno on jak i Podwykonawcy będą zatrudniać pracowników wykonujących czynności wskazane w ust. 1 w ramach umowy o pracę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.
3. Wykonawca zobowiązuje się, iż każdorazowo na żądanie Zamawiającego, w terminie przez niego wskazanym, nie krótszym niż 10 dni roboczych, Wykonawca lub Podwykonawca przedłoży do wglądu poświadczona za zgodność z oryginałem kopie umów o pracę zawartych przez Wykonawcę/Podwykonawcę z pracownikami. Kopie umów powinny zawierać informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do weryfikacji zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w szczególności imię i nazwisko zatrudnionego pracownika, datę zawarcia umowy o pracę, rodzaj umowy o pracę i zakres obowiązków pracownika.
4. Nieprzedłożenie przez Wykonawcę lub Podwykonawcę kopii umów zawartych przez Wykonawcę lub Podwykonawcę z pracownikami wykonującymi czynności, o których mowa powyżej w terminie wskazanym przez Zamawiającego, zgodnie z ust. 3 będzie traktowane jako niewypełnienie obowiązku zatrudnienia pracowników na podstawie umowy o pracę oraz będzie skutkować naliczeniem kar umownych w wysokości określonej w § 18 ust. 1 pkt 1) lit. i) niniejszej umowy.
5. Zamawiający ma prawo kontroli zatrudnienia w/w osób przez cały okres realizacji przedmiotu umowy, o którym mowa w § 4 ust. 1 niniejszej umowy, w szczególności poprzez wezwanie do okazania dokumentów potwierdzających bieżące opłacanie składek i należnych podatków z tytułu zatrudnienia w/w osób. Kontrola może być przeprowadzona bez wcześniejszego uprzedzenia Wykonawcy lub Podwykonawcy.
6. W uzasadnionych przypadkach, z przyczyn niezależnych od Wykonawcy lub Podwykonawcy, możliwe jest zastąpienie osoby lub osób wskazanych w oświadczeniu, o którym mowa w ust. 2, inną/ymi osobą/ami pod warunkiem, że spełnione zostaną wszystkie wymagania co do zatrudnienia na okres realizacji przedmiotu zamówienia, określone w niniejszej umowie. W takim przypadku postanowienia ust. 2 – 6

stosuje się odpowiednio.

§ 18. KARY UMOWNE

1. Strony ustalają odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązań umownych w formie kar umownych w następujących przypadkach i wysokościach:
  - 1) Wykonawca płaci Zamawiającemu kary umowne:
    - a) za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy – w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 5 ust. 1 umowy, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki w stosunku do terminu określonego w § 4 ust. 1 Umowy
    - b) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym, w okresie rękojmi lub gwarancji, przy odbiorze pogwarancyjnym, w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 5 ust. 1 umowy za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, liczony od dnia wyznaczonego na usunięcie wad,
    - c) za odstąpienie od umowy z przyczyn zależnych od Wykonawcy w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 5 ust. 1 umowy;
    - d) w przypadku braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego podwykonawcom lub dalszym podwykonawcom w wysokości 500 zł za każdy stwierdzony przypadek braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty;
    - e) w razie nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub projektu jej zmian w wysokości 500 zł za każdy przypadek;
    - f) w razie nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej zmiany w wysokości 500 zł za każdy przypadek;
    - g) w przypadku braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty (§ 12 ust. 8) w wysokości 500 zł za każdy przypadek;
    - h) w razie nieprzedłożenia oświadczenia, o którym mowa w § 17 ust. 2 w wysokości 500 zł za każdy przypadek;
    - i) za niedopełnienie wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, w rozumieniu przepisów Kodeksu pracy, osób wykonujących w trakcie realizacji przedmiotu zamówienia czynności opisanych w § 17 ust. 1 niniejszej umowy – 2 w wysokości 500 zł za każdy przypadek;
    - j) w przypadku, wskazania w umowie z podwykonawcą terminu zapłaty wynagrodzenia dłuższego niż określony w § 12 ust. 8 Umowy, pomimo uprzedniego wezwania Zamawiającego do doprowadzenia do zmiany tej umowy, pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej – w wysokości 0,1% wartości Umowy.
  - 2) Zamawiający zapłaci Wykonawcy kary umowne:
    - a) za zwłokę w przystąpieniu do odbioru końcowego przedmiotu umowy w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 5 ust. 1 umowy, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, licząc od następnego dnia po terminie, w którym odbiór powinien się rozpocząć,
    - b) z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn zależnych od Zamawiającego w wysokości 10% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 5 ust. 1 umowy.
2. Kary umowne mogą podlegać sumowaniu, jeżeli podstawą ich naliczania jest to samo zdarzenie.
3. Łączna maksymalna wysokość kar umownych, których mogą dochodzić Strony nie może przekroczyć 10% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 5 ust. 1 umowy.
4. Kary umowne mogą być potrącone Wykonawcy z wynagrodzenia należnego na podstawie niniejszej umowy bez konieczności składania odpowiedniego oświadczenia woli w tym przedmiocie.
5. Jeżeli kara umowna nie pokryje poniesionej szkody, każda ze stron może dochodzić odszkodowania uzupełniającego na zasadach określonych przez Kodeks Cywilny.

§ 19. ODSTĄPIENIE OD UMOWY

1. W razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, lub dalsze wykonywanie umowy może zagrozić istotnemu bezpieczeństwu państwa lub bezpieczeństwu publicznemu, Zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach.
2. Poza przesłankami wskazanymi w ust.1, innych zapisach umownych oraz w Kodeksie cywilnym, Zamawiający może odstąpić od umowy w całości lub części, jeżeli:
  - 1) Wykonawca nie przedstawił Zamawiającemu umowy z Podwykonawcą zgodnie z umową, zawarł umowę z Podwykonawcą z naruszeniem ustaleń, o których mowa w § 12, powierzył wykonanie robót Podwykonawcom, na których Zamawiający nie wyraził zgody,
  - 2) Wykonawca bez uzasadnionych przyczyn przerwał rozpoczęte już prace i nie kontynuuje ich przez 7 dni mimo dodatkowego wezwania Zamawiającego,
  - 3) bieżąca kontrola postępu robót wykazuje, że nie dojdzie do wykonania robót w terminie umownym,
  - 4) Wykonawca realizuje roboty przewidziane niniejszą umową w sposób niezgodny ze sztuką budowlaną, obowiązującymi przepisami prawa, wskazaniem Zamawiającego lub niniejszą umową - pomimo wezwania wystosowanego przez Zamawiającego do zmiany sposobu realizacji robót i wyznaczenia stosownego terminu na zmianę sposobu realizacji umowy.
3. Odstąpienie od umowy w przypadkach wskazanych w ust. 2 powinno nastąpić w formie pisemnej w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o zaistnieniu okoliczności o których mowa w ust. 2 pkt 1) - 4) z podaniem przyczyny odstąpienia.
4. Odstąpienie przez Zamawiającego od umowy z powodu przyczyn wymienionych w ust. 1 i 2 nie będzie traktowane jako odstąpienie z przyczyn zależnych od Zamawiającego.
5. W przypadku odstąpienia od umowy przez Wykonawcę, Zamawiający jest zobowiązany do odbioru robót przerwanych.
6. W razie odstąpienia od umowy przez którąkolwiek ze Stron, Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego:
  - 1) wstrzymania wykonywania robót poza mającymi na celu ochronę życia i własności i zabezpieczenia przerwanych robót,
  - 2) przekazania terenu budowy wraz z wykonanymi robotami i dokumentami, o których mowa w § 13 ust. 6 umowy, w terminie 7 dni od odstąpienia od umowy. Z przekazania, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym Strony sporządzą protokół, w którym oznacza stan przedmiotu umowy i terenu budowy.
7. Koszty poniesione na zabezpieczenie robót oraz wszelkie inne uzasadnione koszty związane z odstąpieniem od umowy ponosi Strona, która jest winna odstąpienia od umowy.

§ 20. ZMIANA UMOWY

1. Na podstawie art. 455 ust. 1 pkt 1 ustawy PZP Zamawiający dopuszcza możliwość zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy na poniższych warunkach.
2. Dopuszcza się zmianę terminów wykonania przedmiotu umowy w przypadku:
  - a) gdy jej ukończenie w terminie jest niemożliwie z powodu niekorzystnych warunków atmosferycznych, geologicznych, archeologicznych, uniemożliwiających przeprowadzenie prób i sprawdzeń, dokonywanie odbiorów, w tym wystąpienie niewypałów i niewybuchów, konieczności dokonania badań archeologicznych, odmiennych od przyjętych w dokumentacji projektowej warunków geologicznych (kategorie gruntu, kurzawka, głązy narzutowe itp.), odmiennych od przyjętych w

dokumentacji projektowej warunków terenowych, w szczególności istnienie podziemnych sieci, instalacji, urządzeń lub nie zinwentaryzowanych obiektów budowlanych,

- b) klęski żywiołowej, wystąpienia siły wyższej, uniemożliwiającej wykonanie umowy w określonym pierwotnie terminie
  - c) wystąpienia konieczności realizacji dodatkowych robót budowlanych nie przewidzianych w dokumentacji projektowej, nieobjętych zamówieniem podstawowym, a niezbędnych dla realizacji przedmiotu umowy, uzgodnionych pisemnie przez obie strony.
3. W przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków atmosferycznych, klęski żywiołowej lub siły wyższej utrudniającej lub uniemożliwiającej prowadzenie prac – fakt ten musi mieć odzwierciedlenie w postaci wpisu do dziennika budowy i potwierdzonym przez inspektora nadzoru inwestorskiego. Zakończenie działania klęski żywiołowej lub siły wyższej lub ustąpienie niekorzystnych warunków atmosferycznych zostanie potwierdzone wpisem do dziennika budowy i potwierdzeniem tego faktu przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego. Zamawiający dopuszcza możliwość przedłużenia terminu przewidzianego na realizację tej części zamówienia, o ilość dni w których te warunki wystąpią.
  4. Jeśli opóźnieniu ulegnie wykonanie przez podmioty zewnętrzne usług/czynności koniecznych do wykonania prac objętych niniejszą umową, z zastrzeżeniem, że Wykonawcą tych usług/czynności nie jest Wykonawca niniejszej umowy ani podmiot przez niego zaangażowany w realizację umowy - termin realizacji będzie przesunięty o czas niezbędny do wykonania tych usług/czynności.
  5. W przypadku wystąpienia okoliczności, których przyczyny leżą po stronie Zamawiającego - termin realizacji będzie przesunięty o czas niezbędny do wykonania opóźnionych prac.
  6. Jeżeli prace objęte umową zostały wstrzymane przez właściwe organy, z przyczyn niezależnych od Wykonawcy, co uniemożliwia terminowe zakończenie realizacji umowy - termin zakończenia realizacji umowy będzie przesunięty o czas niezbędny do wykonania prac wynikających z zaleceń właściwych organów.
  7. W przypadku napotkania przez Wykonawcę lub Zamawiającego okoliczności niemożliwych do przewidzenia i niezależnych od nich, np. wystąpienia okoliczności związanych z działaniami osób trzecich uniemożliwiających wykonywanie prac, konieczności wykonania zmian/korekt projektów, zmian przepisów prawa polskiego albo prawa wspólnotowego - termin realizacji może zostać przesunięty o czas, kiedy realizacja zamówienia była niemożliwa z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego lub niezbędny do wykonania zmian.
  8. Jeżeli zajdzie konieczność uzyskania wyroku sądowego lub innego orzeczenia sądu lub organu administracyjnego, którego konieczności nie przewidziano przy zawieraniu umowy - termin zakończenia realizacji umowy może zostać przesunięty o czas niezbędny do uzyskania wyroku sądowego, lub innego orzeczenia sądu lub organu administracyjnego.
  9. Jeżeli zmianie ulegną terminy realizacji zadania uwzględnione w Umowie o dofinansowanie (w tym wydłużenie terminu realizacji zadania z przyczyn obiektywnych, niezależnych od Wykonawcy) - termin zakończenia może zostać zmieniony o czas wynikający z uzyskanej przez Zamawiającego zgody na zmianę terminu (przyjmuje się domniemanie, że takie przedłużenie służy poprawie jakości przedmiotu zamówienia, co jest korzystne i pożądane dla Zamawiającego),
  10. Jeżeli Wykonawca złoży wniosek o zmianę terminu wykonania umowy, a zmiana jest korzystna dla Zamawiającego - termin realizacji może zostać zmieniony w sposób uzgodniony pomiędzy stronami,
  11. Jeżeli wystąpią znacząco odmienne od przyjętych warunki terenowe w szczególności podziemne sieci, instalacje, urządzenia lub niezainwentaryzowane obiekty budowlane, znaleziska archeologiczne itp., uniemożliwiające terminowe wykonanie przedmiotu umowy - termin realizacji może zostać przesunięty o czas niezbędny do wykonania prac wynikających z nowych warunków.
  12. Jeżeli wprowadzono roboty zamiennie i/lub zostanie wykryty błąd w SWZ i zaistnieje potrzeba dokonania dodatkowych ustaleń, wykonania projektów zamiennych, uzyskania dodatkowych decyzji administracyjnych to termin wykonania może zostać przesunięty o czas w jakim musiało nastąpić

wstrzymane robót budowlanych lub wystąpiło zwolnienie ich tempa oraz o czas na wykonanie dodatkowych prac.

13. Zmiana przedmiotu umowy jest dopuszczalna w przypadku:

- 1) konieczności wykonania robót zamiennych, również istotnych z punktu widzenia Prawa Budowlanego,
- 2) ograniczenia zakresu rzeczowego przedmiotu umowy (roboty zaniechane),
- 3) konieczności wykonania robót dodatkowych, o których mowa w art. 455 ust. 1 pkt. 4) ustawy PZP.
- 4) konieczności wykonania robót, o których mowa w art. 455 ust. 1 pkt. 3) ustawy PZP.

14. Zmiana wynagrodzenia jest dopuszczalna w przypadku:

- 1) ograniczenia zakresu rzeczowego (roboty zaniechane), o kwoty wyliczone zgodnie z § 5 ust. 6 niniejszej Umowy,
- 2) realizacji dodatkowych robót budowlanych, o których mowa w art. 455 ust. 1 pkt. 4) ustawy Pzp oraz robót o których mowa w art. 455 ust. 1 pkt. 3) ustawy Pzp o kwoty wyliczone zgodnie z § 5 ust. 7 niniejszej Umowy,
- 3) zmiany ustawowej wysokości należnego podatku VAT – jeżeli te zmiany będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę,
- 4) zmiany zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne – jeżeli te zmiany będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę,
- 5) zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę – jeżeli te zmiany będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę,
- 6) zmiany zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne – jeżeli te zmiany będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę,
- 7) zmiany zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1342) – jeżeli te zmiany będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez Wykonawcę.

15. Jeżeli zmiana lub rezygnacja z Podwykonawcy dotyczy podmiotu, na którego zasoby Wykonawca powoływał się, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, Wykonawca jest zobowiązany wykazać Zamawiającemu, że proponowany inny Podwykonawca lub Wykonawca samodzielnie spełnia je w stopniu nie mniejszym niż wymagany w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia.

16. Dopuszcza się wprowadzenie Podwykonawców do części zamówienia, dla których wcześniej nie przewidywano realizacji przez Podwykonawców.

17. Dopuszcza się wprowadzenie Podwykonawców do realizacji części zamówienia mimo, że w ofercie Wykonawca nie przewidział realizacji jakichkolwiek części zamówienia przez Podwykonawców. Zmiany dotyczące Podwykonawców nie wymagają Aneksu do Umowy a jedynie Wniosku o zmianę Podwykonawcy wraz z dostarczeniem aktualnych dokumentów. Rejestru Podwykonawców, Wzoru Umowy z Podwykonawcą do zatwierdzenia, chyba że zmiana Podwykonawcy wiąże się ze zmianą w składzie Zespołu kadrowego, to sporządzenie Aneksu jest wymagane.

18. Zamawiający dopuszcza wprowadzanie odpowiednich zmian wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy, w przypadku zmiany stawki podatku od towarów i usług, wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki

na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne lub zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych jeżeli zmiany te będą miały wpływ na koszty wykonania zamówienia przez wykonawcę. W tym celu Wykonawca przedstawi Zamawiającemu szczegółowe wyliczenie zmiany kosztów wraz z oświadczeniem o prawdziwości przedstawionych danych złożonym pod groźbą odpowiedzialności karnej.

19. Zamawiający dopuszcza możliwość wprowadzenia zmian wynikających ze skutków epidemii COVID-19 lub innej epidemii znacznych rozmiarów mającej wpływ na sytuację Wykonawcy (zmiana zakresu zamówienia, waloryzacja umowy, zmiana terminów realizacji umowy w szczególnych przypadkach także możliwość odstąpienia od umowy bez konsekwencji,), pod warunkiem, że Wykonawca lub Zamawiający wykaze, że skutki te nie były przewidziane przez Wykonawcę lub Zamawiającego na etapie złożenia oferty i odpisania Umowy.
20. Zamawiający dopuszcza – za jego zgodą, w sytuacji gdy pozwalają na to zasady dofinansowanego projektu – możliwość zastosowania innych rozwiązań technicznych prowadzących do założonego efektu pod warunkiem wykazania przez Wykonawcę, że zachowany zostanie efekt ekologiczny, zastosowane rozwiązania będą się charakteryzowały nie gorszą trwałością, a ich zastosowanie nie będzie prowadziło do zmniejszenia efektywności kosztowej.
21. Zamawiający przewiduje wprowadzenie do Umowy zmian nieistotnych rozumianych jako zmiany Umowy wywołane przyczynami zewnętrznymi, które w sposób obiektywny uzasadniają potrzebę tej zmiany, niepowodujące zachwiania równowagi ekonomicznej pomiędzy wykonawcą a zamawiającym, które nie prowadzą również do zachwiania pozycji konkurencyjnej wykonawcy w stosunku do innych wykonawców biorących udział w postępowaniu, jak też nie prowadzą do zmiany kręgu wykonawców zdolnych do wykonania zamówienia lub zainteresowanych udziałem w postępowaniu (na zasadzie analogii do tez nr 61-70 wyroku ETS z dnia 19 czerwca 2008 r. w sprawie C-454/06). W tym kontekście Zamawiający wyraźnie wskazuje, że za zmianę nieistotną może być uznana także waloryzacja umowy wynikająca z nadzwyczajnej zmiany stosunków, w szczególności wywołana wzrostem cen. Ciężar dowodu w tym zakresie w całości leży po stronie Wykonawcy. Zamawiający zaleca przekazywanie Zamawiającemu okresowych raportów z poziomu cen (np. w formie rozbudowanych zbiorczych zestawień kosztów) w celu uwiarygodnienia kalkulacji. Zamawiający w tym kontekście nie dopuszcza sytuacji żeby zmiana cen zmierzała wyłącznie do rewizji sytuacji ekonomicznej wykonawcy określonej pierwotnymi warunkami kontraktu oraz treścią złożonej oferty wykonania zamówienia, musi uwzględniać szacowany poziom ryzyka na etapie złożenia oferty w postępowaniu, a zastosowanie waloryzacji powinno być wykazane jako przywrócenie równowagi ekonomicznej pomiędzy stronami Umowy.
22. Dopuszcza się inne zmiany umowy:
  - 1) w przypadku, gdy konieczność zmiany Umowy wynikać będzie z umów, wytycznych, zaleceń, decyzji lub innych dokumentów, którymi stroną lub autorem będą instytucje finansujące projekt;
  - 2) w przypadku zmiany, rozwiązania, odstąpienia, wygaśnięcia lub stwierdzenia nieważności umowy o dofinansowanie projektu;
  - 3) podczas wykonywania przedmiotu Umowy zaistnieje konieczność dokonania uszczegółowienia, wykładni lub doprecyzowania poszczególnych zapisów Umowy, nie powodujących zmiany celu i istoty Umowy;
  - 4) obiektywnie jest to niezbędne dla zachowania i realizacji celów Umowy, dla których została ona zawarta.
23. Warunkiem dokonania zmian, jest złożenie wniosku przez stronę inicjującą zmianę zawierającego: opis propozycji zmiany, uzasadnienie zmiany, opis wpływu zmiany na terminy wykonania umowy, a w przypadku zmian dotyczących wynagrodzenia należne kwoty wraz z odpowiednim kosztorysem.

24. Wprowadzenie zmiany postanowień umowy wymaga aneksu sporządzonego w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
25. Nie stanowi zmiany Umowy w rozumieniu art. 454 ustawy PZP w szczególności:
- 1) zmiana danych związanych z obsługą administracyjno-organizacyjną Umowy (np. zmiana nr rachunku bankowego),
  - 2) zmiana danych teleadresowych, zmiana osób wskazanych do kontaktów między Stronami.

§ 21. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wykonawca nie może dokonać przelewu wierzytelności wynikających z niniejszej umowy bez pisemnej zgody Zamawiającego.
2. Wykonawca w okresie związania umową, ma obowiązek informowania Zamawiającego o zmianie formy prawnej prowadzonej działalności gospodarczej, postępowaniu układowym i upadłościowym, a także o zmianie adresu siedziby firmy i zmianie adresu zamieszkania właściciela lub współwłaścicieli firmy pod rygorem skutków prawnych wynikłych z powodu nie przekazania powyższych informacji oraz uznania za doręczoną korespondencję kierowaną przez Zamawiającego na adresy podane przez Wykonawcę.
3. W sprawach nieuregulowanych w umowie stosuje się obowiązujące przepisy w szczególności Prawa zamówień publicznych, Kodeksu Cywilnego oraz Prawa budowlanego i rozporządzeń wykonawczych.
4. Zmiana umowy wymaga zachowania formy pisemnej.
5. Ewentualne spory w relacji Zamawiający a Wykonawca / Wykonawcy o roszczenia cywilnoprawne w sprawach, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne zostaną poddane mediacjom lub innemu polubownemu rozwiązaniu sporu przed Sądem Polubownym przy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, wybranym mediatorem albo osobą prowadzącą inne polubowne rozwiązanie sporu.
6. W sprawach w których zawarcie ugody nie jest dopuszczalne lub jeżeli Zamawiający i Wykonawca nie będą w stanie rozstrzygnąć sporu ugodowo na podstawie postanowień ust. 5 powyżej, wszelkie spory związane z Umową rozstrzygać będzie sąd powszechny właściwy miejscowo dla siedziby Zamawiającego.
7. Umowę sporządzono w trzech egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Wykonawca, a dwa egzemplarze Zamawiający.
8. Integralną część umowy stanowią następujące załączniki:
  - 1) Oferta Wykonawcy;
  - 2) SWZ z załącznikami;
  - 3) Zestawienie kosztów (TER);
  - 4) Harmonogram Rzeczowo – Finansowy (HRF) podlegający uzupełnieniu i zatwierdzeniu zgodnie z § 2 niniejszej Umowy.

WYKONAWCA

ZAMAWIAJĄCY